odborně-vědecký journal VŠP, a.s.
VŠP Entrepreneurship Studies
Vysoká škola podnikání, a.s.
Business School Ostrava plc
Číslo 3 Ročník II. 2013 www.vsp.cz

PODNIKÁNÍ

ZAVÁDĚNÍ PROJEKTOVÉHO MYŠLENÍ A ŘÍZENÍ UŽ NA STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH

Dušan Kučera, Ivo Formánek

(podklad pro finální ediční přípravu)

KLÍČOVÁ SLOVA

Projektové řízení, projektové myšlení, učení při praxi.

KEYWORDS

Project management, project thinking, learning by doing.

ABSTRAKT

Článek představuje aktuální evropský projekt, který zavádí výuku projektového řízení už na středních školách. Projekt iniciovaný univerzitotou v Brémách za podpory VŠE v Praze představil pedagogické materiály i postupy, které může využít jakákoliv střední nebo odborná škola. První zkušenosti z dvou pilotních škol ukazují na to, že projekt otevřel zcela nový prostor pro výuku mladé generace pro podnikatelskou praxi.

ABSTRACT

The article represents the current European project, which introduces the teaching of project management at the secondary schools. The project, initiated by the Univerzity of Bremen with the support of the University of Economics in Prague introduces the teaching materials as well as procedures that can take advantage of any middle or vocational school. The first experience of two pilot schools demonstrate that the project has opened a new space for teaching of young generation for the business practice.

ÚVOD

Není to poprvé, kdy tvůrci osnov projektového řízení se zabývají otázkou, kdy začít mladé generaci vštěpovat principy tohoto oboru. Aktuální návrh přinesl tým autorů pod odborným vedením prof. Dr. Michaela Gesslera z Univerzity v Brémách (ITB - Institut für Bildung und Technik). Ve spolupráci s GPM (Deutsche Gesellschaft für Projektmanagment) bylo vydáno několik podpůrných materiálů, které instruují vedení škol a učitele o tom, jak lze předmět úspěšně učit již na středních školách.

Myšlenka se stala dokonce podnětem pro evropský projekt ve spolupráci se šesti středoevropskými školami (Německo, Švýcarsko, Slovensko, Polsko, Turecko). V České republice se k účasti přihlásila Podnikohospodářská fakulta Vysoké školy ekonomické v Praze pod vedením prof. Ing. Ivana Nového, CSc. Fakultní tým ve spolupráci s odborným týmem z akademického prostředí i praxe vydal originální výukový materiál a ve svých workshopech jej také podrobil odbornému posouzení. Projekt byl dokonce speciálně aplikován již na dvou českých středních školách a přinesl konkrétní výstupy i návrhy na další postup (Obchodní akademie Kroměříž a ŠKODA Akademie při automobilce v Mladé Boleslavi).

V ČEM JE MYŠLENKA NOVÁ

Předmět projektové řízení (projektový management) známe z odborných fakult patřičných technických a ekonomických vysokých škol. Doposud však tento pozoruhodný obor nepronikl do osnov středních škol. V učebních plánech evropských středních školách dosud není projektovému řízení vyhrazen žádný samostatný předmět. A právě to pokládají němečtí kolegové za nedostatek a zároveň za nevyužitý potenciál.

Své odhodlání zdůvodňují jednak tím, že studenti jsou na daný předmět ve vhodné formě připraveni již daleko dříve, než až po vstupu na vysokou školu, jednak tím, že právě už při vstupu na vysokou či jinou odbornou školu nebo praxi mohou být připraveni zvládat základy projektového myšlení a řízení. Konkrétně byl navržen model pro vyšší ročníky středních či odborných škol a učilišť s 30 vyučovacími hodinami za rok. Hlavní náplň předmětu by tak měl být úvod a komplexní aktivní styl výuky, která probíhá ve skupině formou vybraného projektu přesahující rámec jednotlivých předmětů a zahrnující povinně volitelné a všeobecně vzdělávací předměty.

CO ZNAMENÁ PROJEKTOVÉ MYŠLENÍ A ŘÍZENÍ PRO STUDENTY?

Projektové řízení je pracovní systematika zavedená v odborné praxi. Cílem návrhu a zkušební praxe se studenty je „*učení pomocí praxe*“. Při výuce je kladen důraz na aktivní účast studentů především v plánování, systematickém rozhodování a práci v týmu, který si sami tvoří. Rozhodně v dané výuce nejde o to, aby studenti pasivně přijímali předkládané znalosti ze strany učitele. Učitel je koordinátor, podporovatel formou metod a přístupů pro řešení navrženého projektu, který ale řeší sami studenti. Díky tomu, že ve výuce projektového řízení pomocí konkrétního projektu dochází ke konfrontaci více oborů, které s řešením projektu souvisí, stoupá celková efektivita žáků i jejich praktická zdatnost. K práci se navíc studenti musí stavět odpovědně, protože nepracují v projektu pouze sami za sebe, ale také jako součást týmu, což navíc zlepšuje analytické, komunikační a kooperační schopnosti studentů. Program projektového řízení na středních školách si klade za cíl, aby se studenti setkali s konkrétním řešení projektového úkolů již na střední škole, získali větší vztah k realitě, uměli systematicky využívat metodické a sociální kompetence, které přesahují běžný rámec oborů a předmětů. K výhodě této výuky patří možnost se učit jednat strukturovaně, týmově, myslet systematicky a naučit se stanovení priorit, řešení problémů, diskuze, vyhodnocování návrhů a řízení svého času (tzv. time management).

PROČ ZAVÉST PROJEKTOVÉ ŘÍZENÍ NA ODBORNÉ ŠKOLY?

Hlavním důvodem je připravení inovační metody, jak dosáhnout lepšího a kvalitnějšího vzdělávání na odborných školách. Mnoho významných vývojových procesů dnes firmy a další instituce organizují právě formou projektů. Tento systematický pracovní postoj je v současnosti stále aktuálnější a stává se standardní potřebou pro zaměstnance. Množství institucí a některé podniky by bez projektové práce už dávno zanikly. S potřebou projektového myšlení a řízení musí jít ve firmách ruku v ruce i změna ve vzdělávání budoucích zaměstnanců těchto firem. Schopnost pracovat na projektech, být součástí týmu, řešit problémy kolektivně a podávat kvalitní a spolehlivé výkony představuje významnou profesní kompetenci. Projektové řízení také přímo souvisí s vývojem perspektivního myšlení, kreativní činností a komplexním chápáním. Zlepšováním všech těchto dovedností v rámci

projektového řízení poskytuje daleko silnější záruku, že z odborných škol vyjdou schopní a kompetentní absolventi se zkušenostmi s týmovou prací a využívání svěřené odpovědnosti.

Dodatečným výstupem evropské spolupráce nad tímto tématem je několik dalších aktuálních bodů:

- Metodická příručka týkající se speciálního přístupu k hodnocení studentů, které je při projektovém řízení daleko komplexnější, než při zkoušení z konkrétních naučených vědomostí.
- Potřebný trénink učitelů středních a odborných škol, kteří se sami nejprve musí naučit pracovat s připravenými materiály během praktické přípravy a umět je správně využívat mezi studenty.
- Připravený seminář o kulturním zázemí, na kterém je projektové řízení postaveno. Předmět předpokládá vysokou osobnostní kompetenci učitele a zdravé projektové myšlení založené na osobnostních hodnotách, víře ve tvořivé a inovativní schopnosti studentů, na respektu k osobnostem a způsobu myšlení členů týmu, schopnosti předvídat budoucí vývoj a disciplinovanosti řídit své myšlení a jednání jakož i vhodně pedagogicky vést i myšlení a jednání studentů směrem k vytýčenému budoucímu cíli. Všechny vyjmenované schopnosti a kompetence souvisí rovněž s otevřeností jednání a kritickým přístupem, což samozřejmě není nijak jednoduchý úkol.
- Seznámení se již s bohatými zkušenostmi německých a švýcarských středních škol, kde výuka projektového myšlení a řízení běží s velkým úspěchem již několik let a dále se rozvíjí.
- Aplikace a využití připravených teoretických podkladů pro konkrétní české středoškolské prostředí.

Shrneme-li celý průběh mezinárodního projektu, můžeme s radostí konstatovat, že myšlenka i její pilotní realizace našla pozitivní ohlas jak mezi členy odborné komise, tak mezi učiteli i studenty. To jsou dostatečné důvody pro jeho další pokračování. Další informace naleznete na *http://projektmanagement.vse.cz*

EDITORIAL tiráž

VSP Entrepreneurship Studies

Odborně – vědecký elektronický journal VŠP, a.s.

Ročník 3, Číslo 1, 2013, vychází půlročně.

Vydavatel a adresa redakce

Vysoká škola podnikání**, a.s.** Michálkovická 1810/181, Ostrava – Slezská Ostrava,

710 00, Česká republika, tel.: +420 595 228 140, fax.: +420 595 228 199 www.vsp.cz/journal...

Redakční rada:

Tajemník: Doc. Dr. Ing. Ivo Formánek,

Členové: PhDr. Lukáš Durda, Mgr. Jan Skipala, Prof. Ing. Vít Zamarský, CSc., Ing. Milan Stoch, Ph.D., Ing. Michal Červinka, Ph.D.

Autorská práva vykonává vydavatel.

Grafika:

Tiskárna Union a.s., Palackého 32, 702 00 Ostrava-Přívoz.

Distribuce: elektronicky

ISSN: 1802-0453.